

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrt leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXVI.I.

V Ljubljani 16. malega travna 1875.

List 16.

Koledar za naslednji teden.

Mali traven. April.

18. Nedelja, III. po veliki noči. Evangelij: „Še malo in me ne bote vidili“. (Jan. 16.) Varstvo sv. Jožefa, ženina Marije Device — Zvelič. Benedikt Jožef Labre, ubožni romar, rojen na Francoskem, je v 36. l. svoje starosti umerl v Rimu 1783. Papež Pij IX so ga med zveličane prišteli.

19. Ponedeljek. Sv. Leon IX, papež, je bil 2. sveč. 1049 posvečen, 12. pa kronan. Vladal je sv. Cerkev z modrostjo, serčnostjo in ljubeznijo. Normani so bili njegovo deželo napadli, so tam ropali in morili; njega pa so v Beneventu 9 mesecev zapertega imeli. † 19. apr. 1054.

20. Torek. Sv. Neža, devica dominikanskega reda, na Toškanskem rojena, je 15 lét ob samem kruhu in vodi živela, in na terdih tléh po noči počivala. † 20. aprila 1317.

21. Sreda. Sv. Anzelm, škof Kanterburški na Angleškem, spozn. in cerkveni učenik, se je serčno poganjal za cerkvene pravice, zato ga je kralj Viljem silno sovražil, in Anzelm je mogel bežati v Rim k papežu Urbanu. Kralja je zadela šiba Božja na lovu in je umerl. Njegov brat, kralj Henrik, pokliče Anzelma v njegovo škofijo, pa cerkvi krivice dela. Anzelm mora zopet bežati. Po vravnanih homatijah se Anzelm verne v Kanterburi, in s kraljem v miru živi do svoje smerti. † 21. aprila 1109, v 76. l. svoje starosti.

22. Četertek. Sv. Teodor, škof, opat v Siceji v deželi Galaciji na Jutrovem, je imel od Boga dar čudežev, ki so sloveli po vsi Galaciji; zato je bil zvoljen za škofa v Anastaziopolu. Deset lét je opravljal škofovsko službo, po tem pa se je vernil v svojo ljubo samoto. † 22. aprila 613.

23. Petek. Sv. Adalbert (Vojtěh), škof v Pragi na Pemske, sprič., ni z vsim svojim trudom pri razuzdanih prebivavcih nič opravil; zato se je podal z dvema duhovnoma v misijon na Prusko med malikovavce. Veliko duš je tam Kristusu pridobil. Mališk služabnik ga je s sulico prebodel 23. apr. 799.

Zvelič. brat Egidij (Ilm, Tilm, Tilh) je živel v prvi polovici 13. stoletja v mestu Asizu na Laškem; bil je priprost, pravičen in bogaboječ mladeneč. V svojem 20. letu je po nagibu sv. Duha jel premišljevat, kako bi svojemu Bogu in Gospodu naj bolje dopadljivo služil. Tisti čas je bil Bog obudil svetega Frančiška Asiskega mehkužnemu in spačenemu svetu v zgled in svarjenje. Mladeneč Egidij je v sebi čutil neugasljivo željo, po zgledu sv. Frančiška živeti. Praznik sv. Jurja

je v cerkvi prav goreče Boga prosil, naj mu pokaže pot do tega sv. moža. Njegova molitev je bila uslišana, šel je po pravem potu, in je našel Božjega moža, mu je pred noge padel, in ga zdihovaje prosil, naj bi ga sprejel med svojo družbo. Sv. Frančišek ga je z veseljem sprejel v svojo družbo, ter ga opominjal, da naj zvest ostane svojemu poklicu. Ko je sv. Frančišek z Egidijem šel v Asiz, ju sreča uboga ženica, ter ju prosi milošnje. Sv. Frančišek, ki je bil sklenil, nobenega siromaka praznega ne odpraviti, reče mladenču: „Daj tej ubogi ženi svojo suknjo!“ Egidij ga berž uboga, in odslej je v njem ugasnilo nagnjenje do vsake pozemeljske stvari. V meniško obleko oblečen spremlja Egidij svojega svetega učenika po vseh njegovih misijonskih potih po mestih in terjih. Ljudstvo ju s častjo sprejema, mnogi pa ju zaničujejo. Egidija močno sercé boli, ker njima ljudje čast skazujejo; torej reče svojemu učniku: „Častiti oče! najina čast je zgubljena, ker jo nama ljudje skazujejo“. Svetega Frančiška je zelo veselilo, da njegovega učenca zaničevanje ne žali, ljudska čast pa ne razveseljuje. Egidij se je duha svojega sv. učenika takó navzel, da je nekaj lét tudi sam po mnogih krajih pokoro oznanjeval. Z dovoljenjem sv. Frančiška se Egidij podá v Sveto deželo na Božjo pot. Ko se je bil vernil, je svetnika prosil, naj mu odkaže kraj, kjer bo pod pokoršino živel. Svetnik mu je spolnil željo. V samostanu je jerbase pletel, ter si je s tem vsakdanjega kruha služil. Bog mu je bil podelil velik dar molitve, v kateri se je mnogokrat zamaknil. Če mu je kdo Boga in sveti raj v misel vzel, berž je bil zamaknjen, ter je bil več ur nepremakljiv, gluh in mutast, oči pa je imel v nebesa vperte.

Učen bogoslovec je dvomil nad devištvom Marije Device; devica in mati ob enem — to se mu je nemogoče zdelo. Vender pa ga je ta dvom v sercu bolel, in rad bi se ga bil znebil. Slišal je, da brat Egidij je razsvetljen mož in mnogokrat zamaknjen, sklenil je tedaj o tej skrivnosti z njim govoriti. Egidij vidi v duhu bogoslovca na potu, mu hiti naproti in ga ustavi: pa še preden bogoslovec kako besedo zine, udari Egidij s svojo palico v tla, rekoč: „Moj brat! Marija je Devica pred rojstvom“, in zdajci zraste lepa lilija. Egidij udari drugič s palico v tla, rekoč: „Marija je Devica ob rojstvu“, — berž zraste druga lilija. Potlej udari v tretje s palico v tla, rekoč: „Marija je Devica po rojstvu“, — in zopet zraste tretja lilija. Egidij se hitro umakne, in bogoslovec je bil rešen svojega dvoma.

Papež Gregorij IX pridejo v tisti kraj, kjer je Egidij bival, in želijo viditi tega čudovitega brata, ter ga k sebi pokličejo. Egidij pade na tla, jim kušne nogo, in jih prosi blagoslova. Po tem pa reče: „Sveti oče, vi imate veliko breme na sebi“. Gregorij: „Res je to, ljubi

brat, zato te prosim, pomagaj mi ga nositi". Egidij: „Rad uklonim svoj vrat pod jarem Gospodovih postav". Papež: „Kaj pa da, njegov jarem je sladek in njegovo breme je lahko". Pri teh besedah se je Egidij zamaknil, in je bil zamaknjen do polnoči. Drugi dan ga papež vprašajo: „Ljubi brat! povej mi, kakó naj živim?" Egidij meca in meca, in noče na dan z besedo; ker pa papež vanj tiše, jim odgovori: „Sveti oče, s svojim desnim očesom glejte in premišljuje, kar je nad vami; s svojim levim očesom pa glejte in ravnajte, kar je pod vami". — Tudi sveti Bonaventura ga je obiskal, in mu je o neki priliki rekel: „Neučen in priprost človek premore ravno tako popolnoma in še bolj Boga ljubiti, kakor naj bolj sloveči in učeni bogoslovec". Pri teh betedah hiti Egidij k vertnim vratam, ki so bile na cesto obrnjene, in vpije: „O vi vsi priprosti in neučeni, ljubite našega Gospoda Jezusa Kristusa, vi ga premorete še bolj ljubiti kakor oče Bonaventura in naj bolj učeni bogoslovci!"

Poslednje dni njegovega življenja se mu Kristus v svojem veličastvu pogostoma prikazuje, in ga s toliko sladkostjo napolnjuje, da za pozemelske stvari — še za jéd in pijačo — nič več ne mara; rekel je: „Čemu bi na jéd in pijačo mislil, ker sem neskončno radost našel. Egidij je izdihnil svojo sveto dušo Kristusu v roke v Perozi 1272. Sveti Bonaventura, cerkveni učenik, pravi: „Sveti oče Egidij je bil mož poln Boga; dasiravno je bil neučen in priprost, je vendar dosegel naj viši stopnjo premišljevanja. Bog mu je podelil mogočno pomagati njim, ki ga dušnih potrebah kličejo na pomoč". Zato so ljudje prav pogostoma na njegovem grobu molili, in ga pomoči prosili.

Vodila in nauki blaženega Egidija: Nekdo izmed bratov Egidiju toži, da mu je viši pretežko delo naložil, Egidij pa mu reče: „Ljubi moj brat! nikar ne premišluj težavnosti tega dela; kolikor bolj boš njegovo težavnost premišljeval, toliko bolj težavno se ti bode zdelo; le urno se ga loti, in veliko sladkost boš občutil po dokončanem delu. — Drugi brat mu toži, da ga je viši poslal po kruha, ko se je bil k molitvi napravil; Egidij mu reče: Ako bi bil v molitev tako zamaknjen, da bi se ti zdelo, da z angelji govoriš, bi mogel pogovor z angelji popustiti, ko bi te viši klical. — „Neprostopoljno raztresenje pri molitvi, če se ga braniš (reče Egidij nekemu bratu), nič ne škoduje, sej še molitev bolj zaslužljivo dela". — „Kdor noče moliti, ne pozná Boga. Kdor hoče zveličan biti, mora moliti". „Krivico voljno molé in brez godernjanja prenašati, je boljši, kakor postiti se do solnčnega zahoda". — Kolikor več dobrót od Boga prejemaš, toliko bolj te zavidi satan, ter z mnogimi skušnjavami nadleguje; pa kolikor terši je z njim tvoj boj, toliko svetlejši je tvoja krona, če ga premagaš. Satan je uboga para, če je Bog na tvoji strani".

24. Sabota. Sv. Juri, sprič., je bil sloveč, premožen viši poveljnik cesarske armade, in v začetku ljubljene cesarja Dioklecijana. † 303 po Kr. — Sv. Fidel s Sigmaringe, sprič. iz kapucinskega reda. † 24. aprila 1622.

Ogovor

do udov ali družnikov bratovšine treznosti v Kranjski gori na Svečnico 1853. *)

Preteklo je kot v hitrem pišu pol leta, kar smo se tukaj pred Gospodovim altarjem prvič k treznosti zavezali, in Bogu zderžnost od žganih pijač zaobljubili.

*) Nesrečno žganje se razlija kakor povodenj po deželi, o pomočkih in bratovšinah zoper to kugo je zopet vse tiho.

Storili smo to iz ljubezni do Boga, da bi s tem njemu nar svetejšemu v čast dar prinesli, kateri je iz ljubezni do nas svojega lastnega in edinega Sina v dar dal.

Storili smo to v čast Jezusovega terpljenja in njegove smerti, zlasti pa njegove pekoče žeje na križu, da bi se ložej in tečniše njegovega zasluženja v življenju, o smerti in v večnosti vdeležili.

Storili smo to iz ljubezni do bližnjega in sicer ob času, ko se iz debla pijanosti tako košato mnoge ostudne pregrehe in v nebo vpijoče hudobije izrašajo, da bi kot od sebe, tako tudi od drugih z izgledom in molitvijo to poglavitno pregreho po moči zaderževali.

Storili smo to v pomoč dušam v vicah, zlasti v pomoč svojim ljubim starišem, bratom, sestram, svojcem in prijatom, da bi jim s svojo zderžnostjo nekoliko hladilo tje poslali, če ga potrebujejo.

Storili smo to iz pravične keršanske ljubezni do sebe, da bi nam v duhu pokore sprejeta zderžnost milostljivši sodbo pri Bogu zadobila. Oh kako stekleno žejo od Boga odločena, ali tudi le zadržana duša tam občuti, nam Jezus sam kaže nad evangelijskim bogatim možem, kateri zdihuje: „Oče Abraham, usmili se me in pošlji Lazara, da pomoči konec svojega persta v vodo in mi ohladi jezik, zakaj jest grozovito terpim v plamenu". (Luk. 16, 24.) Ali tudi to mu ni bilo dovoljeno. Pa zakaj ne? Nekaj, ker sam ni imel v življenju usmiljenja do revnih; nekaj, ker njegovo gerlo ni hotlo postaviti zatajevanja spoznati. Mi smo se pa za dušo in telo nevarni pijači odpovedali, da bi skušnjavo do mnogih grehov od sebe ložej odvrčevali in da bi si s to zderžnostjo že hladilo naprej poslali, če nas pravica Božja v vice obsodi.

Pa še drugačno hladilo in sicer nar tečniše si bomo s to Cerkví in Bogu dopadljivo zderžnostjo za uno deželo pripravili. Lejte, jutro in v prihodnje vsako leto na dan sv. Blaža škofa in marternika se bo dar presvete maše posebno za odmerle družnike bratovšine treznosti opravljal. Ne bo le samo Lazar konca svojega persta v vodo omočil, da potrebnim dušicam jezik ohladi, temuč Jezus bo studenec svoje presvete kervi na nje napeljal, da jih poživí. —

Dva izmed zapisanih družnikov sta v tečaju tega pol leta že umerla in ju vam v spomin priporočim. O, če kakšne pomoči od nas potrebujeta, koliko veselo poživljenje jima bo jutrešnji dan prinesel! Kako prav jima tam ta sveta zaveza prihaja!

Vse to naj nas spodbada svoje obljubo zopet danes za eno leto ponoviti in svoje molitve zvesto v ta namen opravljati. To naj pa tudi druge spodbuja k tej od Cerkve pohvaljeni bratovšini prostovoljno in z veseljem pristopati.

Preganjanje v Kini.

Kaj posebnega in skorej neslišnega je to, da našnje dni Cerkev po vsem svetu preganjanje terpi. Take sovražljivosti zoper čednost in resnico, tolikega poganjanja za laž in posvetnost, kakor zdaj, menda že ni bilo od apostolskih in prvih poapostolskih časov. To veliko terpljenje Kristusove neveste je znamenje njene moči in napovedovanje njene nove, velike in slavne zmage. Ozrmo se pa za zdaj nekoliko v veliko Kino ter poglejmo, kako se Cerkví tam godí.

Da se budí stud proti tej moriji našega naroda, naj se bere lepi nagovor za treznost, ki so ga imeli prečastiti proš gosp. Vilfan, če prav vemo.

Vr.

Sedanje naznanila so iz severno-zahodnjega apostoljskega namestništva (vikarije). Iz okrajine Su-čuenške se je nedavno slišalo, da tam so sovražniki razdajali na novo ustanovljeno misijonstvo in v vzhodnjem delu vikarije umorili dva misijonarja; sedanje naznanila iz severno-zahodnjega namestništva so še bolj žalostne. Nastalo je preganjanje kristjanov in veliko spreobrnjenih in novokeršencev je pomorjenih ter se žuga zatreti vso vikarijo. Okrajini Lin-čui in Su-lin-hien ste središi preganjavstva.

Gospod Evgen Cottin, misijonar v severno-zahodnjem Su-čuen-u, piše naslednje: Na vzhodni gore, katera dela mejo med našo vikarijo in med vikarijo Su-čuenško, sem pričel misijonsko postajo. Dobro se je misijon razširjal. V štirih mescih smo že 100 katehumenov (keršencev) pridobili. 6. julja 1874 sem obiskal to postajo, pa ravno ta dan so se zarotili pogani, da nas bodo pokončali. Tri dni pozneje je bil v Pal-oel-tanu somenlj. Več ko tisoč poganov je čakalo na to priložnost, da bi planili nad zbrane kristjane in jih pomorili. Kristjani niso nič mislili na kako protečo nevarnost, ter se podajo na somenlj, kakor po navadi. Pogani niso precej pričeli klanja, čakali so, da bi se sošlo kolikor moč veliko kristjanov. To pa zapazi novo-spreobrnjenec in opominja svoje sovražce, da jim nevarnost žuga. Precej ga pogani primejo in umoré, drugim štirim kristjanom se enako zgodi; 12 jih je bilo močno ranjenih. Poslednje so vendar dobri pogani iztergali iz sovražnih rok in jih sami zdravili. Od včeraj nisem nič novega zvedil, le grom in bobnenje kanonov slišim iz daljave. Kaj neki to pomeni? Med umorjenimi je bil eden keršen, dva sta bila na prvi, dva pa že na poslednji stopnji katehumenov. Pri tej nesreči mi je ostalo le to tolažilo: Umorjeni so se pokazali vredne imena „kristjan“ in niso nič storili, kar bi opravičevalo ali izgovarjalo napad sovražnikov. Z nobenim se niso kregali, nobenega niso tožili, nobenega iz sovraštva čertili. Zarad sovraštva nad kristjani so umrli. Ljubi Bog jim tedaj tudi venca mučeniške smerti ne bo priderževal.“

Preganjanje v Pal-oel-ton-u pričeto se je razširilo po vsi okrajini Lin-čuiški. Gosp. Bompas piše:

„Vsak dan močijo preganjavci svoje roke s kervjo naših novo-spreobrnjenecv; vsaka vas, kjer kristjani prebivajo, vidi morijo, kakoršna je bila v Pal-oel-tan-u. Veliko kristjanov je že pomorjenih. Od vsih keršanskih občin, katere smo pred dvema ali štirimi leti ustanovili, ne bo družega ostalo, kakor raztresene razvaline. Na glavo gospod Cottina je razpisano darilo. Moral je tedaj bežati. Podal se je v Čing-tu-su, glavno mesto okrajine, prosit pomoči pri apostoljskem vikariju Pinčonu in pri namestniku kraljevem. Če se bo za nas kaj storilo, ne vém; mislim pa, da moramo staviti svoje zaupanje le na Boga. Med tem, ko gospoduje v tej pokrajini morjenje, požiganje in ropanje, sedi deželni oblastnik brez skrbí v svojem dvoru in se ne zmeni za to, kar se na okrog godí. Če se pritoži kristjan, je odgovor: „Vi ste vsi obrekovavci; med kristjani in pogani je mir, le domú pojdite.“

V Čing-tu-su gospoduje ravno tako slabo misleča vlada. Pred nadpol drugim mescem smo se pritožili, pa še zdaj ni oklica za varstvo življenja in premoženja naših novokeršencev. Zato preganjavci kradejo in ropajo brez strahu pred kaznijo.

Ako je verjeti pismom, ki sem jih prejemal, je stanje kristjanov po vsi državi na enako slabi stopnji. Dogodki v Tongkin-u so žalostni. Brez dvoma bodo slednjič vse misijonarje pregnali, ako bodo evropske države le s praznim posvetovanjem zanje skerbele.“

Še bolj žalostno naznanilo piše g. Coupát 1. julija

1874 iz pokrajine Su-lin-hien-ske v Rim g. Ruseill-u, oskerbniku pariškega semeniša za tuje misijone:

„Preganjanje se je razširilo po moji okrajini; mučeniška kri je tekla. Bog sam vé, kako se bo reč izšla. Upam pa, da bo ta kri, kakor vselej, rodila veliko število kristjanov.

Preteklo leto, malo dni pred rožno nedeljo, pridem v mesto Sulinhien in precej vidim, da sem sredi viharja sovražnih moči, zoper katere se je čez dva mesca boril moj prednik, kineški duboven p. Filip Juin. Te sovražne moči je podkuril novi deželni oblastnik Pasulin. Komaj je nastopil svojo službo, že razglasí oklic, da so evropski poslanci pred kineškim cesarjem. V tem razglasu evropske poslance tako z blatom ometava, da se jeza in srd Kitajcev zoper Evropejce še huje vžiga. Ta razglas je bil očitno nabit po vsih ulicah, na vsih kerčmah in kavarnah mesta in v 48 vaséh, ki so v tisti okolici. Ljudstvo spazi namene svojega deželnega oblastnika in zdajci proti z nevarnostmi, žuga tujcem in kristjanom.

Neki učenjak razglasí sramotiven list zoper Evropejce. V tem listu pa je bilo malo govorjenja o poslancih in konsulih, toliko več pa o misijonarjih, kristjanih in o skrivnostih naše sv. vere. Gerdo je psoval našega Zveličarja in Odrešenika in sv. katoliško Cerkev v tem pismu.

„Na vsak način“, glasil se je konec tega lista, „se mora sedanjemu stanju konec storiti. Poslanci v Pekingu in konzuli v pristaniših so le zato, ker je v sredi kraljestva veliko misijonarjev in mnogo kristjanskih psov. Vselej so misijonarji tisti, ki gredo naprej barbarakim kraljem iz zahoda odpirat pot na vzhod. Te moramo naj perve pomoriti, potem pa kristjane usmertiti in pokončati. Potlej se bo pokazalo naše kraljestvo v stari lepoti in mi bomo postali dobrotniki človeškega rodu. Vsaka družina naj tedaj preiskuje, če se nahajajo pri nji kristjani. Ako se najdejo kristjani, jih moramo s smertno kaznijo siliti k odpadu. Če bo vsaka družina tako delala, bodo kmalo tergi, mesta in pokrajine proste kristjanske kuge.“

To sramotivno pismo je podpisal učenjak s štirimi prijatelji, potem pa jél razpošiljati posamezne liste. Nekteri kristjani so to slišali in prinesli so k meni en list. Jaz ga pošljem gospodu Pinčonu, da vé obrniti se do kraljevega namestnika. Res je bil deželni oblastnik zarad tega razglasila pri zaslišanji poslancev pred cesarjem osebno posvarjen, zoper učenjaka pa napovedana preiskava.

Takrat razglasí tudi kraljevi namestnik oklic na korist kristjanov, in to je sovražnike toliko ostrašilo, da je imela naša komaj pričeta cerkev mir do majnika letošnjega leta, in prav dobro smo ga porabili. Z Božjo pomočjo sem kerstil 123 odraslih, sprejel 200 novo-spreobrnjenecv v naj viši in skoraj 1000 poganov v naj niži stopnjo katehumenov. Ta uspeh je bil preveč svetel, da bi nam ne iskal sovražnik vsega dobrega postaviti zaprék.

V nekem tergu, v domačiji spisatelja sramotivnega lista, zahtevajo tri družine, da se morajo vsi kristjani svoji veri odpovedati, ali pa terg zapustiti. Mlad mož, ki sem mu pred dvema mescem obljubil, da ga bom kerstil, povzame besedo in pravi: „Mi smo kristjani, tukaj stanujemo od rojstnega dne in nismo nobene hudobije zakrivil; zakaj tedaj tirjate, da bi se odpovedali svoji veri?“ Ta mirna bramba zbudi pri nekterih pričujočih jezo in srd. Eden potegne nož in mladenčca zelo rani. Zastonj kliče revež pomoči, drugi kristjani so vsi pobegnili. „Za zdaj se te usmilimo, ti kristjanski pes,“ rekli so mu sovražniki. „Naglo beži, nikoli naj tvoj duh ne kali duhov tega kraja.“ Mladenč lazi, kakor

more in pet dni pozneje dospè k meni skoraj v omedlevici.

Po vspehu 28. maja oserčeni pokličejo preganjavci 3. rošn. svojo narodno stražo v boj s kristjani. „Pregnali smo“, rekli so, „ta prekleti rod. Zdaj pa moramo potreti tudi njegovo bogočastje in vse pokončati, kar je sprejel od velikih zlodjev iz zahoda. Zažgimo tedaj hišo, kjer so se zbirali.“ Kakor so govorili, tako so tudi storili. Hišo, katero smo pred petimi mesci v najem vzeli, so poderli, oltar, svečnike in vse, kar so našli, polomili; potem pa na brez ob reki znesli in v znamenje veselja zažgali, ostanke in pepel pa v vodo pometali.

4. rožnika zvečer mi kristjani, ki so se v obližji skrivali, prinesó to žalostno novico. Precej jo naznanim deželnemu vladarju, pa me je le s prazno žljico pital: „Duhoven raj bo le miren, mi bomo reč že v red spravili.“ Lep red! Pa nismo še bili pri koncu.

6. junja napadejo naši sovražniki staniše Hua ngaj-čang; 20 novospreoberjencev je bilo vjetih, 12 jih koj od vere odpade, 5 jih uide in le trije prestanejo boj. Vsi so bili katehumeni in bi imeli konec leta sv. kerst prejeti. S temi novospreobernjenci napravi stražni vodja dolgo preiskavo. Za vsako vprašanje, ki ga niso po njih volji odgovorili, so jih po peti budo topli. Pa vse tepenje jih ne primora, da bi odpadli od vere, katero so jeli še le spoznavati. Med tepenjem dušo izdihnejo in prejeli so tako kerst kervi. Njih imena so: Peter Fàn, iz stanú učenjakov, Pavel Fu, predstojnik vasí, in Andrej Čeu, tergovec. „Vaši kristjani“, mi pripoveduje neki pagan, „so umerli z besedami: Jezus reši me! Marija stoj mi na pomoč!“ Deset dni pozneje je bilo deželnemu oblastniku napovedano, te tri merliče natanko pregledati, in najde, da še niso prav nič trohneli, kakor da bi ravnokar še le pomerli. „Kakšno zdravilo si jim dal“, me praša oblastnik, „da so bili tako stanovitni? Sej bi bili lahko od vere odpadli in pozneje, ko bi bil vihar potihnil, zopet k nji pristopili.“

Smert teh treh spreoberjencev ni bila edina nesreča, ki nas je zadela. Veliko število kristjanov so oropali, stepili in razpodili. Dve družini ste mógli gledati, kako so jim hiše in imetje razderli, in zdaj sem obdan od kristjanov, ki nimajo, kamor bi glavo položili. Drugi, manj stanovitni, so vero zatajili. Povsod gospoduje strah in groza. Ako Bog kmalo re pomaga, ne vém, kaj se bo zgodilo. 6. rožnika so mi te tri kristjane pomorili in še le 21. rožnika je prišel viši deželni glavar s 7—800 vojniki, da bi zmešnjavi konec naredil. Še je tukaj, vidim ga pogosto in dela mi lepe obljube — pa morivci treh novospreoberjencev še zmiraj prosto sem in tje hodijo in okrajni oblastnik dela kar more, da bi jih izgovoril in kristjane počernil. Naši sovražniki očitno pravijo: Berž ko odidejo vojniki, bomo vjeli evropskega zlodja in njegovo cerkev bomo poderli. Oh, nisem vreden milosti mučeniške smerti! Vendar potrebno sem preskerbel, da jim ne pridem lahkomisljeno v roke, in ostanem miren na svojem kraju. Volja Božja naj se dopolni nad menoj! Dolžnost mi je, novospreoberjence oserčevati, ker njih vera bi bila v večí nevarnosti, ako bi jest pobegnil. Pri vsi svoji žalostni osodi sem čverst in vesel. Naposled vder nisem v boljem stanu, kakor moji sodelavci v Evropi, ki sedanji čas preganjanje terpé. Ali ni preganjanje v keršanskih deželah bolj žalostno in nezapopadljivo? Pa, sej vsi se štejemo k bojevavni Cerkvi. Srečni, ki se stanovitno vojskujejo do konca! —

Še nekoliko o Su-lin-hienskem pripoveduje pismo. Med vsemi mesti v okrajini Su-čuvenski je Su-lin-hien naj bolj neverno. Kvang-in (malikinja), Venera Kitajcev, je tukaj rojena in jo imajo v veliki časti. Vsako leto od 28. sušca do 17. mal. travna romajo v njen tempelj

čez 50—60 ur daleč. Kvang-in, tako pripovedujejo, je tretja hči kralja Miao-čuang-vang-a v Su-čuenu.

V pagodi (kitajskem malikovavskem tempelju), blizo očetovega dvora, je bila pričela neko razuzdano življenje, da se je njen oče razjezil in dal pagodo s hčerjo vred požgati. Poganstvo je iz te sežgane nesramnice skovalo nekako božestvo in pričelo je Kvang-ini na čast zidati tempelj. Tempelj stoji na homcu kako četert ure od mesta proti zahodu. Je neizrečeno velik, pa nima nič posebnega. Na nekterih mestih se že skoraj podira, bonci pa, ki vsi pridno makovec kadé, nimajo pripomočkov, da bi ga popravili. Mesto Su-lin-hien ima znotraj in zunaj naj manj 40 tempeljnóv in samostanov za bonce, kar spričuje, da prebivalci niso stiskoalci, kadar gre za malike in njih oltarje. V novejšem času so zopet zidali tempelj Ven-miao, katerega so bili pred desetimi leti puntarji poderli. Za delo so potratili 13 van srebra. Van srebra je 80.000 frankov. Čez milijon tedaj dobi satan, ki že tudi delež ima pri preganjanji kristjanov. Gospod Papin, naj starejši misijonar med nami, pravi poročnik, mi je v kratkem pisal: „Da buči vihar duhov temè, ni tako čudno; vse bolj čudno bi bilo, ko bi ne. Satana v njegovi naj močnejši terdnjavi okolice Su-cuenske hočete napasti, hočete „veliko Dijano“ Kitajcev iz njenega tempelja pregnati, in mislite, da se ne bo pekel z njimi v zvezi vojskoval? V takih okolišinah pa je molitev naj boljše orožje. Molite veliko, molite vedno, molite brez prenehanja.“

Priporočam vam v molitev svoje okrajine, pravi k sklepu, njene novospreoberjence in pričeto delo. Razun nekterih „učenjakov“, kateri ljudstvo dražijo in šuntajo, so prebivalci dobri z nami in radi poslušajo naš nauk. Preteklo leto sem pričel lično cerkvico na čast prečiste Device Marije. Kako rad bi, da bi v lepoti prekosila vse pagode. Tolažim se, kadar se spomnim na gorušično zerno. V šestih letih se je število kristjanov v Su-lin-hien-u več kot dvakrat pomnožilo. Okoli 2000 ljudi pričakuje zdaj sv. kersta. Misijonar zmeraj tukaj prebiva, cerkev na čast brezmadežane Device se polagoma dviga, — ali ni milost Božja, ki dela te čudeže?

Pripis 15. mal. serp. 1874. „Naši sovražniki so nevarniši, kot nekdanj. V dveh ali treh vaséh se je za mojo glavo razpisalo darilo. Tudi tiati, kateri pri meni služijo, so v naj večí nevarnosti.“

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Za Šmarnice.) Cvetlice, posvečene „Naši ljubi Gospoj presvetega Jezusovega Serca“ so nove bukve, ki jih je prav lično vravnal gosp. stoljni kaplan Jak. Dolenc, in so ravnokar prišle na svetlo v založbi H. Ničmana v Ljubljani. Čez 400 strani obsegajoča knjiga v majhni osmerki ima tri dele. Vsa knjiga meri na razširjanje češenja „Naše ljube Gospé presv. Serca Jezusovega“, toraj bode med drugimi zlasti neštevilnim udom te bratovšine z njo močno vstreženo. Pervi del obsega navadne molitve, mašne, spovedne itd.; drugi del Šmarnice; tretji del pa mnogotere pobožnosti, češenja, vaje in molitve, kakor: molitve pri obiskovanji cerkvá v sv. letu itd.

Šmarnice so vse darovane Naši ljubi Gospoj presv. Serca, obsegajo 1. premislek v Jezusovo in Marijno življenje zadevajoč; 2. zgodbo iz bratovšine, kako uslišanje molitve itd.; 3. molitev. Veliko prav koristnega in prijetnega duhovnega živeža, zlasti za take, ki si prizadevajo v duhovnem življenji napredovati, obsegajo te bukve, ktere naj bodo gorko priporočene slovenskemu občinstvu, in še zlasti udom zadevne bratovšine. Cena v polusnji je 86 kr., v usnji 1 gl. 10 kr.

Iz Dolenskega. *Cvetlica naši ljubi Gospej presvetege Serca.* Ta cvetlica je z drugimi enakimi cveticami le za verne kristjane, ki v svojih nadlogah in stiskah pričakujemo pomoči od zgorej od svojega Gospoda in Boga, ne pa od gole nature, v katero so vsi zatelebani današnji neverniki, ki so s svojim mesenim in perstnim srcem zgubili preimenitni dar sv. vere, ter sami vsi pozemeljski ne privoščijo tudi drugim nič čeznatornega. — V velikem, raznoverstnem delu mi zbolita dva posla; in sicer oba nevarno po hudem premrazenji. Bali smo se za nju. Obljubil sem, ako mi „Naša ljuba Gospa presv. Serca“ sprositi pomoč v tej sili, bom to očitno naznanil, da tudi drugi verni kristjani v vsih nadlogah s toliko večjim zaupanjem kličejo na priprošnjo ljube Matere Božje. Uslišan sem bil. Čast bodi Bogu in Naši ljubi Gospej presv. Serca!

Ljubi častivci Marijni! le s terdnim zaupanjem in s popolno vdanostjo v voljo Božjo prosimo in nikoli ne bomo osramoteni! Zaničevavci češenja Marije Device naj pa pri malikini svoji naravi to poskusijo; bodo vidili, koliko bodo opravili. — Mi pa molimo tudi za nje, priporočujmo jih še posebej Naši ljubi Gospej presv. Serca, da svojo slepoto spoznajo in se v večno temoto ne stermoglavijo. Zdihnite z menoj: o Naša ljuba Gospa presv. Serca, prosi za nje!

V korist sv. leta so Sekovski mil. škof gg. župnikom in spovednikom dali še nekatere posebne nauke in opomine, iz katerih naj važniši reči posnamemo za „Danico“. Okrožnica pravi: „Zakladi božje radodarnosti in usmiljenja so tedaj zopet odprti v sv. letu za keršanske narode. Mi smo blagajniki in le po naših rokah jim jih Bog deli. Zato sv. Očetu nič ni bolj pri sercu, kakor da smo v svoji službi prav marljivi, goreči in neutrudljivi: *Facere non possumus, quin omnes... per nomen Domini Nostri et omnium Pastorum Principis Jesu Christi enixe rogemus et obsecremus*, ut populus fidei suae commissis tantum bonum annuntient, summoque studio agant, ut fideles omnes per poenitentiam Deo reconciliati Jubilaei gratiam in animarum suarum lucrum utilitatemque convertant. In Leon XII. naravnost pravi: *Tantum boni ex solemni hac anni celebratione percepturi sunt populi, quantum diligentiae studii ad se praeparandos adhibuerint; ut autem plurimum adhibeant, id ex curis pendet, quas in id pro munere officii vestri pastoralis impenderitis.* Nasledujejo djanjski poduki in vodila pro animarum pastoribus, ki so tukaj le kratko posneti.

1. Na prvo sv. Oče nas zavračajo na vodilo: *medice, cura te ipsum!* Ejice primum trabem de tuo oculo, et tunc videbis ejicere festucam de oculo fratris tui. Torej priporočujejo, da se v duhu obnovimo, ako mogoče z duhovnimi vajami, saj v manjših oddelkih, ali tudi čisto posamezno. Tako bode naše delo spremljal prečudno velik blagoslov Božji.

2. Potem naj se ljudstvu kliče, da naj se iz celega serca spreoberne k Bogu. Podučuje naj se, kako se dá to naj lažje doseči z očiščenjem serca od vsih storjenih grehov, ter naj vsak si prihodnje življenje tako vravná, kakor je vredno pravih otrok Božjih.

3. V ta namen bi bilo naj bolje, kolikor je le mogoče, povsod napraviti misijone, kar tudi sv. Oče priporočajo. Gg. dekani naj se v ta namen posvetvajo z župniki. Kjer se ne dá napraviti pravi misijon, naj bi si duhovni pastirji med seboj pomagali. Če tudi to nikakor ni mogoče, naj posamezni pridige in poduke tako vravnajo, da se s tim misijoni nadomestijo, kar je moč. Določijo naj razne tvarine, ki naj se po dobri osnovi obravnavajo skoz celo sv. leto ko keršanski nauki, poduki, ogovori, pridige v primérnem zverstenji. Vse mora

meriti na dva velika cilja: 1. po pravi pokori odpušenje zadobiti za preteklo, in 2. vtrditi se v pravem keršanskem življenji za prihodnje.

4. Sv. Oče pri tem dvé reči posebno povdarjajo: Pervič, skerb za keršansko odgojo mladine, ki je v tako silni nevarnosti; in drugič pridno skazovanje keršanske ljubezni do bližnjega. Natezajo se besede iz enciklike: „*Omni qua potestis ratione auxilium circumventae juventuti afferte*“ itd. „*Vestri etiam zeli erit, stimulos addere, ut subveniatur pauperi*“ itd.

5. Ta točka obširnije posnema nauk iz enciklike Leona XII., kako naj spovedniki svojo dolžnost opravljajo v blagor vernikov. Tu je naj bolje prebirati omenjeno encikliko samo.

6. Posebne pooblastila spovednikov veljajo samo za tisto spoved, ki je za sv. leto. Odvezati pa zamorejo v taki spovedi:

a) Skorej od vsih, tudi od grehov, ki so sicer višjim prideržani, tudi od krivoverstva, ako se spokornik zmoti odpové in hoče pohujšanje popraviti. Tudi od izobčenja (ekskomunikacije), prepovedi (suspensije) in drugih cerkvenih kazni, če tudi so druge kratki prideržane škofu ali papežu, zamorejo odvezati. Prideržano ostane vse, kar obsega konstitucija Benedikta XIV: „*Sacramentum poenitentiae*“ z razlagami vred. Prideržana ostane tudi odveza tacega, kateri je po imenu in očitno po cerkveni izrečeni obsodbi zapadel v cerkveno kazn. Ako bi pa taki pred koncem sv. leta za svojo pregreho predpisano zadostenje opravil, zamore tudi odvezan biti.

b) Oblast imajo, vse obljube v druge pobožne in zveličavne dela spreminjati, tudi ko bi bile take obljube s prisego zaterjene ali apostoljskemu Sedežu prideržane, tudi ko bi bil kdo obljubo naredil, da ne bo nikdar obljube razreševati si dajal. Vediti pa je, da spreminjenje obljube se ne sme zgoditi samovoljno, ampak le iz kacega tehtnega vzroka, in da tiste dela, v ktere se obljuba zamenja, ne smejo biti znamenito manjši, ker papež to pot ne pravijo *dispensando commutare*, ampak samo *commutare*.

Izločene od spreminjave pa morajo ostati:

α) pri vsih redovnih osebah tiste obljube, ki so zapopadene v njih redovni obljubi („profesi“); β) obljuba stopiti v kak duhovni red, to se pravi v taki red, čigar obljube so od Cerkve za slovesne izrečene; in ravno tako obljuba popolne, vedne čistosti. Te obljubi ste takrat izločene (da se namreč ne morete zamenjati), ako ste bili čisto določno, dognano (absolut) ter oziroma na reč (predmet) kakor tudi oziroma na prevdarek in voljo popolnoma storjeni; zaradi pomanjkanja prevdarnosti se torej zamorete te obljubi spremeniti tistim, ki so justorili v nedoletnosti in pozneje ne več ponovili; — γ) vsaka obljuba, ki obsega kako v prid tretjega storjeno in od le-tega že sprejeto obetanje; in sploh vsaka obljuba, po ktere zamenjanji bi se žalila kaka resnična pravica tretjega; — δ) spokorne obljube, katerih namen je obvarovanje pred grehom; vendar pa bi se te obljube smele spremeniti v take dela, po katerih bi se padec v greh ravno tako ali pa še bolje odvrčal kakor z obljubo samo.

c) Koliko more spovednik zapovedane opravila v druge dobre dela spremeniti, je naznanjeno v pastirskem listu. (Gl. Dan. I. 13.)

d) Spovednik zamore odvezati duhovne nepripravnosti (irregularnosti), pa le od take, ki je nastala iz ne-spolnovanja kake cerkvene kazni (censure).

Ako bi bilo spovedniku proti koncu sv. leta potreba kakemu spokorniku odvezo odložiti, bi zamogel pri tisti odvezi še rabiti imenovane pravice sv. leta, če-ravno bi bilo med tem sv. leto že preteklo.

7. Tem od sv. Očeta danim pooblastenjem so pridjane še nekatere od škofa samega, ki jih imajo valed „trienalnih pooblastenj“ od papeža in ktere tičejo zlasti zakonske zadržke in pritežnosti.

Sv. jubilej.

Oblačno nebó se nam milo zjasnuje,
In rósa nebeška na zémľjo kapljá:
Sam Oča nebeški se k nam ponižuje,
Učakati svetega leta nam dá. —

Marija, mogočne vaim materne roke
Objokanim grešnikom milo podaj,
In sprosi pri Bogu za svoje otroke,
Da sveti odpustek dosežemo zdaj!

Že mavrica božja visoko se sveti,
Ljubezen Očetova nam se žari,
Vesoljni svet hoče priserčno objeti,
Prinesti nebeški mir spet med ljudi.

Nezvesti smo svojemu Kralju postali,
Ker kerstno obljubo oskrunili smo;
Zdaj satanu radi slovó bi podali,
Usmiljeni Jezus, podaj nam rokó!

Nas huda vest peče podnevi, ponoči,
Prijetlov tolažba nas ne pomiri;
Ponižno te prosimo v žalosti vroči,
Marija, tolaži objokane Ti!

Spokornosti steza je sterma, bodeča,
Pobožnosti naše je rahel še cvet,
Naj božja ljubezen, v nas vedno goreča,
V temoti nam kaže za Jezusom sled!

Premilo zdihujejo vérne dušice,
S terpljenja odmeva se k nam njihov glas;
Nebeška Krajica, odpri le jim vice,
Naj gledajo Jezusov mili obraz!

* * *

Hodimo za Jezusom v rajski višavi,
Da tud' še obhajamo svet' jubilej
Pred tronom Marije v nebeški blišavi,
In z angeli pojemo vedno naprej.

S. Gaberc.

Naša ljuba Gospá presv. Sercá.

VI.

O Gospá Sercá preljuba,
Vsliši, vsliši klic otrók!
Splošna žuga nam poguba,
Od zakletih zlobnih rók.
Zdihljej Tvoj če k Sercu teče,
Nam pomoči ne odreče.

Serca svet'ga, glej! nevesta,
Čista kakor solnčni žar,
Tebi vdana hčerka zvesta,
Tvoje ljubavi altar,
Cerkev Božja v solzah plava,
Nehvaležnost jo stiskava.

Kakor potok z nad gorovja,
Nakipel od naglih vod,
Jéz razdere iz skalovja,
Skerbnih rók težavni plod;

Tako Cerkvi zid podira
Čert brezverskega hudira.

Ud sa udom od telesa
V divji tir pohujšanja
Se pogreza. — Iz očesa
Káne Materi solza;
Oj obilna solza teče,
V serce jo boli in peče!

Kot kavranov žertnih truma
Seglo je sovražnih rók
Vnetih krivega poguma
Po Očetu! — Glej nadlog
Novi prizor, mila Mati,
Pija hočejo križati!

Spet jo terga bol stoteri,
Ko oberne vdaj oko,
Kjer nalik nevarni zveri
Škofe v spono kujejo;
Se udarjajo pastiri,
Da se kuga v čedi širi.

Dragi biseri prečisti
Serca so nedolžnih vséh,
Up bogati vsih koristi
Na sedanjih merzlih tléh;
Vendar mladež pokvariti
Trudi se sovražnik zviti!

Kar človeka razlikuje
Od zverí v umnih očéh,
Duša, čednost zasramuje,
Božji glas se stavi v sméh,
Red, krotitev zametuje,
Temna strast se v zvezde kuje.

To je ternov šop bodečih,
S krone materne nabrán,
To je vsekanih skelečih
Bled obraz cerkvenih rán.
Cerkev toži, iše blada,
V roke Tvoje vse poklada.

Ti za Bogom si edina
Nada, Mati Jezusa,
Svojega Gospa si Sina,
Tvoja volja Mu veljá,
Serce tje pomoč razlije,
Kamor ljubav Tvoja sije.

Milo toraj Serce prosi,
Da odlomi ternje vse,
Rane s kervijó porosi,
Da ji sladki sad rodé!
Da sovražnikova sila
Cerkvi v dobro bo služila! —

Kukovec.

Razgled po svetu.

Laško. Novo laški poslanec Asproni je une dni pisal v časnik „Pungolo“ med drugim te-le besede: „Umor Rafaela Sonzogna je eno tistih žalostnih znamenj, ki predhajajo velike dogodbe v narodovskih vladah“. Kaj je s tem mislil, veselo ali žalostno za Viktor-Emanuela in njegove mlajše? — Morebiti je s tim v zvezi,

kar je rekel laški starašina Errante 19. sušca 1875: „Obzor evropejski ni vesel in ne jasen, in v zraku diha nekaj zadušljivega“. — „Unità“ to prevdarja in meni: „Preveč prijatlov imamo, in ne bo tako lahko vseh zadovoljiti. Garibaldi kriči: Sicilijo in Napolj sem vam dal jest. Mak-Mahon kliče: Pomnite, da sem vojvod Magenta, da Lombardijo imate od mene. Bizmark nam poje: Brez Sadove bi bili zgubili še Piemont, ne da bi bili Benedke dobili. Tako moramo biti garibaldovci, francozovci, nemškovci, in zdaj tudi avstrijanci. Kar pa nas tiče, ostanemo zmeraj te misli, da bomo slabo končali“.

V drugem listu povzema „Unità“ dogodbo dveh správ z Avstrijo in dveh plesov o takih prilikah, namreč v Torinu 1850 in v Benedkah 1875. Perva sprava je bila v Torinu po smrti Karola Alberta 1849. Takrat je bil grof Appony z Dunaja poslan v Torin, in po sklenjeni neresljivi prijaznosti je bil ogerski grof povabljen k laškemu ministerskemu predsedniku Maksimu d'Azegliu na ples.

Prijaznost pa se je jela kerhati že l. 1853 in go-dili so se potem čedalje bolj čudni plesi. Avstrijska vlada je sekvestrirala posestva izseljenih Lombardo-Benečanov, ministerstvo v Torinu se je pritožilo v njih korist na Dunaju — pa zastoj v vladi ste bile v razporu. Imel je takrat že osodovati Napoleon III. vmes svoje kremplje, torej se je Subalpinec ofračno obnašal do Avstrije in pripravljalo se je leto 1859.

Če tudi se je v Zurihi mir sklenil, se vendar diplomatiške razmere niso zopet natakile. Avstrija ni poslala poročnika v Torin in njeni podložni so bili pod brambo ruskega poslanstva. Še le ko je bila Benečija oddana Napoleonu in jo je le-ta dal Viktor-Emanuelu, je šel za avstrijskega poslanca v Florenco baron Kübek 7. aveč. 1867, kteremu je nasledoval baron Wimpfen 21. pros. 1872. Sedaj pa je tudi cesar sam prišel v Benedke in osebno obnovil prijateljstvo z Viktor Emanuelom. Časniki pripovedujejo, da 4. aprila 1875 je bil v Benedkah bal (ples), pri kterem je bil tudi minister Andraš malo poplesal.

Preden pa se je prišlo do tega miroljubnega plesa, je bilo mnogo kervavih plesov na bojiščih: ples pri Gojti (8. mal. tr. 1848), ples pri sv. Luciji (6. maj.), ples pri Pastrengu; potem 1849 ples pri Mortari in Novari 21. in 23. sušca; deset lét pozneje plesi pri Montebellu, Palestu, pri Magenti in Solferinu (21. rožn.); in poslednjič plesa 1866, pri Kustoci in pri Visu 16. mal. travna. — Omenjeni list močno želi, da bi nikoli več ne bilo tacihi kervavih plesov med Avstrijo in Savojo; vendar pa dvomi nad stanovitim mirom.

Iz Mičigana poroča list „Amerika“. Nedavno se je razširila po Mičiganu novica, da družina Mak Namee je merliče s pokopališ kradla, kakor da bi bilo to njeno rokodelstvo. Družina je bila v slabem imenu pri ljudéh, veliko se je govorilo o njenem premoženji, ker je malo delala in vendar dobro živela. To hudobijo je zapazil kmet, ki je pozno v noč po skrivni poti mem pokopališa šel in voz s štirimi možmi srečal. Precej spozná starega Namee-ja, sina in hčer. Med tema dvema sedi na vozu še drug mož, ki ga pa kmet ne pozná. Pa kakor se je pozneje pokazalo, je bil to merlič, katerega so bili ravno prejšnji dan pokopali. Na vozu je bilo tudi več lopat in krampov. Kmet je imel to prikazen precej na sumu in jo je drugi dan naznanil svojim prijateljem. Tudi oče merliča je to zvedil. Dá grob prekopati in vidi, da merliča res ni več. Po izvedbah so našli truplo v An-Harbor-u. To početje je vso okolico pretreslo. Oče in sin sta bila zasačena in v Nilesu v ječo spravljena. Dohtar W. J. Mc. Namee v An Harbor-u zvé ta dogodek,

ter se zgubi. Če ravno bi dobil tisti, ki bi ga izdal 500 dolarjev, ga vendar do zdaj še ni nobeden iztaknil. Iz White Plaina pa piše okrajnemu predstojstvu 20. listopada ter obžaluje svojega očeta, da je mógel za hudobije, ki jih ni sam počél, v ječi sedeti in se s tem opravičuje, da je to edina pot, po kateri zamorejo medicinarji dobivati trupla, da se tako po njih učé.

Nekoliko dni pozneje pa so našli, da so bile trupla pobrane iz vsih grobov. Prebivalci so se zelo prestrašili in iskali trupel, katere so našli v An-Harboru na uni-verzi poskrile.

V Tonkinu pri novejšem preganjanji kristjanov so trinoški sovražniki napadali cele vasi in morili kristjane, ki so se junaško branili z nogami teptati križ, katerega so jim čez pot položili. Še celo otrokom in oslabljenim ženam niso prizanašali. V neki vasi je bilo tudi pet semeniških učencev tako ranjenih, da so v nezavednosti na zemljo popadali in kakor mrtvi obležali. Ko se grozoviti morivci odmaknejo, hiti neka stara žena, pa junakinja v keršanski veri, tem revežem na pomoč, ako-ravno ji smertne nevarnosti žugajo. Kako se zveseli, ko jih vidi še žive. V velikodušni ljubezni jih sklene pripraviti v semeniške v Tukahak. Pot v to mesto pa je bila blizo štiri dni hodá dolga in verh tega še s sovražnimi derhalimi obstavljena, torej zelo nevarna. Kako tedaj hoče teh pet spoznavcev v tako oddaljeno semeniške pripeljati, ker nima potrebnih pomočkov. Ali ljubezen je iznajdljiva in navdušuje človeka pri naj nevarniših početjih! Žena naloži prvega dečka na svoje že od starosti vpognjene rame, ga nese nekoliko streljajev naprej; tukaj ga v varstvo angelja varha zroči in gre po drugega, po tretjega in tako naprej, dokler niso vsi skupaj. To ponavlja z neizmernim trudom tako dolgo, da dospé s svojimi peterimi dečki v Tukahak. Ubogi učenci so bili čisto oslabei in od bolečin skoraj popolnoma onemogli. Med kraji, v katerih je junaška žena s fantiči postajala, je bila tudi neka poganska vas. Ko rešiteljica dva dečka semkaj prinese in po tretjega odide, zapazila sta ta dva, kako so pogani nektare kristjane silili neverake in poganske šege posnemati, da bi jih serda preganjavcev obvarovali. Ta pogled prešine serca dobrih učencev in starejši, komaj s 14 leti, vse moči napne, da spodbuja kristjane k stanovitnosti, pogane pa svari. Junaški trud stare žene in tako živa vera tega dečka, ki je bil že v smertnih težavah, sta pač zadostna, da navdušujeta vsacega kristjana, naj av. vero s pogumom in z veseljem spozna.

Drobne novice. Znani grof Arnim, ki ga je Bizmark s pravdo terpinčil, je blizo Lozana na Švicarskem na 3 mesce vzel v najem neko pristavo ali vilo. — „Union“ vé iz Gradca, da se je tam vselil don Alfons, brat don Karlosov, in da vse plemstvo hiti ga obiskovat. — Naznanila iz Petrograda do čistega ovračajo čenčarije od Rusije plačevanih časnikov, ki so pravili, da je veliko greških z latinsko Cerkvijo zedinjenih duhovnij k razkolništvu odpadlo. Resnično je ravno nasprotno, da narod namreč močno dušno stanovitnost skazuje pri zapeljevanju in očitnem preganjanju. — Kardinal Manning, ki se je iz Rima vernil v London, je sprejel mnogo obiskovanj — ne samo od katoličanov, ampak tudi od odličnih protestantov. — Govori se, da Bizmark se „neznan“ podá za neke dni v Nico na Laško. Ne mara bo tam potipal, če bi bilo zdravo ali ne za Viljema cesarja ali pa za princa, ki ju zdaj na Laško pošiljajo, zdaj spet zarad zdravja to pot preklicujejo? — Iz Madrida odpravljajo v pregnanstvo nektare profesorje on-dotne univerze, ki so boje nasprotni sedanji vladi. Tudi govoré, da bode Concha pregnan.

Listek za raznoterosti.

Na grobu.

Je li mogoče, draga, ljuba mati,
Da Vas že hladna črna zemlja krije? —
Sicer Vam zar'ja, lepši solnce sije,
Ko nam, ker vedno moramo žalovati.

Odeja, perst, glej, komaj je zakrila
Očeta; — to pozabil bolečino, —
Že v drugo réva zrem le solz dolino:
Je grozna smert mi mater pokosila! —

O blaga mati! vsliši glas otroka,
In sprosi mu tolažbo, mir na sveti,
Daj vir mu tolažilni Ti odpreti!

Vsemodra pa če je sklenila roka,
Da up uslišanja mu ne zasveti —
Terpi voljno da, in na grobu joka.

M. Šraj.

Novost. Petdeset zdihljejev k Mariji Devici, naši ljubi Gospej presv. Serca, zapisal v 25letni spomin svojega mašnikovega posvečenja Jan. Volčič. (Pri g. Gerberji.) Ta lična knjižica s 104 str. v 12erki je ravno kar prišla na svetlo. Gladke in prijetne pesmice so vbrane več del po mislih svetnikov, kakor: Misli sv. Alfonza, sv. Rajmunda, sv. Avgušтина, sv. Bernarda itd. Zadnja cvetlica so: „Dnevnicе Matere Božje“ (oficium) v pesmicah, ki bi bilo prav lepo, ako bi se jih po družinah naučili prepevati o dnevnih časih, kadar je prilika, p. po zimi, ko so domači bolj skupaj. Naj postavimo tukaj za poskus samo

Zornice.

Na vse zgodaj te pozdravljam, Rano, ktero si čutila,
O premila zvezdica! Ko je Jezus bičan bil,
Rano pred oči postavljam, Ko druhal mu ogernila
O Gospodova Gospá! Plajš škerlatast, zaničljiv.

Ko britkost me obdajala,
Se bo smert mi bližala,
Up mi bila terda skala,
Takrat vari me, Gospá!

Kakošno zaupanje pridobi liberalni učitelj sam sebi in šoli, je prav kratko pa tehtno pojasnila majhna punčika, ki je nedavno prišla z dežele v Ljubljano v šolo. Prašana, zakaj ne ostane v domači šoli, je odgovorila: „Góri so krivo vero učili“.

V Šmarjeti je bil 31. sušca sprejem novega preč. gosp. fajmoštra Janeza Volčiča čez vse slovesen in preserčno ljubeznjiv. Belo nedeljo je bilo očitno vmestovanje s tako svečanostjo, kakoršne ni bilo kmalo. Milg. novomeški prošt Sim. Vilfan so novega gospod očeta s prav lepim in čverstim govorom predstavili. Bog daj srečo! —

Pokličite mi duhovna! V kratkem je umerl v Florencu nagle smerti Fabij Uccelli, vrednik časnika „Gazzetta d'Italia“. Kdor liberalne in Cerkvi zoperne misli tega časnika pozná, si lahko misli, čegav otrok je bil umerli. Pa vendar je bila zadnja beseda njegova: „Pokličite duhovna!... „Zdravnika, hočeš reči“, zaverne pri postelji umirajočega stoječi prijatelj Boštjan Fenzij. „Ne, — duhovna“, odverne umirajoči. Duhoven pride,

pa prepozno, ker med tem je Fabij dušo izdihnil. To piše časnik, katerega je sam vredoval. Tako se godi. Med sto poročniki, senatorji, ministri in časnikarji, ki umirajo, jih je devet in devetdeset, katerih zadnja beseda je, kakor pri Fabiju Uccelli-u: „Pokličite mi duhovna!“ — Grof Kavúr je rekel: „Pokličite p. Jakopa!“ Urban Rattazzi je želel duhovna ali patra, in enako so hrepneli tudi mnogi drugi; toda kdor v življenji sv. Cerkve in njene služabnike zaničuje in obrekuje, navadno tudi o smerti ne okuša njenih tolažilnih in bladilnih dobrót. Tako vlada previdnost Božja.

Gosp. Nace Tomazin, kakor se poroča, opravlja s svojega seliša „White Earth“ (Bela zemlja, Belke) na Indijanskem obširne indijanske misijone. 3. sušca je šel po snegu k „Rudečemu jezeru“, 30 ur deleč, kjer je bil naš rojak ranjki g. Lor. Lavtižar zmerznil. Popotvati se more ondod le po zimi po snegu, ker vode, močvirja, gozdi in gošave brez potov ne dopuščajo takrat potovati, kadar je kopno. Od spomladi, kar je prišel tje, je kerstil 142 ljudi. Gosp. Bub, ki ima tudi veliko misijonov, je 50 ur hodá deleč od g. Tomazina.

Vlada zedinjenih ameriškanskih deržav je določila, da pri očitnih sprejetjih pri predsedniku zedinjenih deržav novi kardinal Mak-Kloskej ima predstvo pred diplomatskim zborom.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Č. g. Justin Blaž, kaplan v Mirni peči, gre za administr. na Černi verh. — Č. g. Kalan Jak. kaplan iz Višnje gore v Mirno peč. — Č. g. Lavtar Valent. iz Prečine v Višnjo goro. — Č. g. Pintar Ant., fajmošter v Zalem logu, gre zavoljo bolehnosti prostovoljno začasno kot administrator v Reteče. — Č. g. Masterl Ant., kaplan pri sv. Petru v Ljubljani, gre za administr. v Zali log. — Č. g. Lušin Anton z Ježice k sv. Petru v Ljubljani. — Fara v Zaspem ni več razpisana, ker č. g. Jereb Fr. še ondi ostane.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce na Vovči: Iz Lesec po čast. gosp. fajm. Fr. Hudoverniku 4 gl. — Gospa F. B. 1 gl. — Po g. Jeriču JJ. 1 gld. 40 kr. — Duboven z Gorenjskega 1 gl. — F. Sch. 2 gl.

Za sv. Očeta: G. T. B. 4 gl. — Fr. Sch. 1 gld. sr. st. d. s prošnjo sv. blagoslova za odpušanje grehov, za vse dobro na duši in na telesu in za srečno zadnjo uro. — Fr. L. H. 2 gld. — G. Bl. P. iz Blagovice 1 gl. sr. — Iz Mengša J. T po g. S. Z. 1 tolar za 2 gl. st. d., prosi sv. blagoslova za srečno zadnjo uro. — Z bohinske Bele 9 gl. 40 kr. po č. g. J. Ederji a ponižno prošnjo, da bi blagolovili pastirja in čedo. — Po gosp. Rozmanu neim. 50 kr. — Iz Starega terga po č. gosp. fajm. B. L. 6 gl.; 3 deklice 2 gl.; ena 1 gl., — vsi s prošnjo sv. blagoslova za vredno prejemanje ss. zakramentov itd.

Za varhe Božjega groba: Z bohinske Bele 2 gld. 60 kr. — Od sv. Trojice po č. g. f. J. Gerčarji 3 gl. — Po preč. dek. M. Kožuhu: iz st. Loke 2 gl. 10 kr.; iz Poljan 2 gl. 90 kr.; iz Selc 2 gl.; iz Železnikov 2 gl.; iz st. Oslice 2 gl.; od sv. Lenarta 1 gl., in zbirke po A. Lah.

Za kristjane na Jutrovem: Po preč. g. Bl. Arteljnu (ozir. A. L.) poslano prejeli. Vr.